

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Holzbauera a soudkyně JUDr. Radimy Gregorové Ph.D. a JUDr. Ivany Losové ve věci péče o

nezletilé: **J. D.**, narozená dne XXXXX
J. D., narozený dne XXXXX
oba trvale bytem XXXXX
fakticky XXXXX
oba zastoupeni opatrovníkem městem Nové Město na Moravě
sídlem Vratislavovo náměstí 103, 592 31 Nové Město na Moravě

děti rodičů: **R. D.**, narozená dne XXXXX
trvale bytem XXXXX
fakticky bytem XXXXX

M. D., narozený dne XXXXX
trvale bytem XXXXX
fakticky bytem XXXXX

za účasti
navrhovatele: **město Žďár nad Sázavou**
sídlem Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou
za účasti: **Krajské státní zastupitelství v Brně**
sídlem Mozartova 18/3, 602 00 Brno

o omezení rodičovské odpovědnosti,**o odvolání rodičů proti rozsudku Okresního soudu ve Žďáře nad Sázavou ze dne 29. 9. 2021, č.j. 4 P 199/2017-463,****takto:**

- I. Rozsudek soudu I. stupně se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Prvním výrokem shora v záhlaví citovaného rozsudku Okresního soudu ve Žďáře nad Sázavou byli oba rodiče omezeni ve své rodičovské odpovědnosti k nezletilým J. a J. D. v následujících oblastech:
 - vyřizování osobních dokladů a dokumentů (např. občanský průkaz, cestovní pas)
 - zajištění běžné lékařské péče, schválení potřebných lékařských zákroků a hospitalizace, a to případně i ve specializovaných zařízeních (např. dětská psychiatrie) a vyloučení přítomnosti rodičů při vyšetření dětí ve specializovaném pedagogickém centru a v pedagogicko-psychologické poradně
 - v záležitostech vzdělávání dětí, týkající se výběru škol
 - v záležitostech týkajících se pobytových a volnočasových akcí dětí (ozdravné pobyty a zahraniční ozdravné pobyty), účast na dětských táborech, lyžařských výcvikových pobytech a vánočních pobytech.
2. Druhým výrokem rozsudku bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
3. Soud I. stupně zejména odkazem na ustanovení § 870 občanského zákoníku odůvodnil své rozhodnutí tím, že na základě provedení dokazování dospěl k závěru, že návrh navrhovatele na omezení rodičovské odpovědnosti obou rodičů je důvodný a opodstatněný. Rodiče nebyli dlouhodobě schopni zajistit řádnou a náležitou péči o své děti a bylo nutné umístit nezletilé do ústavní péče, přičemž důvody tohoto rozhodnutí nadále trvají. Rodiče opakovaně a dlouhodobě nespolupracovali jak s orgánem sociálně-právní ochrany dětí, tak i s ústavním zařízením, ve kterém je ústavní výchova dětí realizována. Rodiče kladli při zajišťování potřebné péče o své děti ze strany ústavního zařízení různé překážky, které bránily řádnému výkonu péče o nezletilé, a proto bylo nezbytné rozhodnout, aby byli ve výše uvedených oblastech omezeni ve své rodičovské odpovědnosti. Rodiče však mají

stále zachováno právo styku a kontaktu s nezletilými v domově, který je pouze limitován režimem návštěv či dovolenek povolených samotným ústavním zařízením.

4. Proti rozsudku podali oba rodiče v zákonem stanovené lhůtě odvolání, jímž se domáhali jeho změny tak, že nebudou nikterak omezeni ve své rodičovské odpovědnosti. Odvolatelé se neztotožňují se závěry okresního soudu a jsou přesvědčeni, že není žádného důvodu, pro který by měli být ve své rodičovské odpovědnosti jakkoliv omezováni. Nevidí rovněž důvod k tomu, aby nadále pokračovala ústavní výchova dětí. Jsou přesvědčeni, že v zájmu dětí je, aby byly zpět v péči rodičů.
5. Navrhovatel a kolizní opatrovník (jako orgány sociálně-právní ochrany dětí) ve svých vyjádřeních k odvolání i ve svých závěrečných návrzích k odvolání shodně podotkli, že považují i v současné době napadený rozsudek za věcně správný a navrhli jeho potvrzení, neboť omezení rodičů v jejich rodičovské odpovědnosti je ve vymezených oblastech správné a souladné se zájmy nezletilých dětí.
6. Rovněž Krajské státní zastupitelství v Brně prostřednictvím své pověřené zaměstnankyně na závěr odvolacího jednání uvedlo, že i dokazováním provedeným v odvolacím řízení bylo prokázáno, že rodiče nadále nevykonávají svoji rodičovskou odpovědnost řádně a v zájmu svých nezletilých dětí. Skutková situace je stále stejná, otec s dětským domovem nikterak nespolupracuje a matka záležitosti ohledně svých dětí bojkotuje. Je proto na místě potvrdit napadený rozsudek okresního soudu.
7. Krajský soud přezkoumal napadený rozsudek v celém jeho rozsahu, jakož i řízení jeho vydání předcházející, doplnil dokazování výsledkem matky před dožádaným soudem, jako listinné důkazy přečetl níže uvedené zprávy a listiny, a poté dospěl k závěru, že odvolání rodičů nejsou důvodná.
8. Odvolací soud předně konstatuje, že otec se přes vykázaná doručení k žádnému odvolacímu jednání nedostavil, ze své nepřítomnosti se nikdy neomluvil a ani nepožádal o odročení jednání. V souladu s ustanovením § 101 odst. 3 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) bylo jednáno a posléze i rozhodováno v jeho nepřítomnosti.
9. Rovněž matka se k jednotlivě nařizovaným jednáním u odvolacího soudu nedostavovala, na rozdíl od otce se však vždy řádně omluvila ze zdravotních důvodů a požádala rovněž o možnost vyjádřit se k věci, resp. být vyslechnuta, u příslušného dožádaného soudu v Praze. Matce bylo vyhověno a její výslech se uskutečnil u Obvodního soudu pro Prahu 9. Matka byla před svým výsledkem rovněž seznámena se všemi příslušnými listinnými důkazy, které byly do té doby ve spise založeny (zprávy Městského úřadu Žďár nad Sázavou, Městského úřadu Nové Město na Moravě, zprávy Základní školy v XXXXX a v XXXXX, výchovné zprávy XXXXX).
10. Matka u Obvodního soudu pro Prahu 9 vypověděla, že na shora uvedené adrese v azylovém domě bydlí od května 2022. Spolu s jednou spolubydlící sdílí společně garsonku s vlastní kuchyní, koupelnou a toaletou. Žádného partnera nemá a společnou domácnost s nikým nevede. Má problémy se srdcem a vysokým krevním

tlakem, má chronické onemocnění ledvin a močových cest. Pracuje jako ochranka na XXXXX na zkrácený úvazek, nyní je však dlouhodobě v pracovní neschopnosti. Pobírá invalidní důchod ve výši 13 000 Kč měsíčně, je na ni vedeno celkem 10 exekucí, celkově dluží okolo 300 000 Kč. S dětmi je v každodenním telefonickém kontaktu, naposledy děti měla na dovolence o loňských Vánocích a na Nový rok, o letošních jarních prázdninách se s dětmi neviděla. Děti jí opakovaně sdělují, že nejsou v dětském domově spokojené, chtějí být s ní. Matka nesouhlasí s tím, aby o jejich dětech rozhodovali cizí lidé. Za své děti chce rozhodovat a odpovídat jen ona sama; sama chce rozhodovat např. o jejich lékařské péči, o škole, o dovolených apod. Chce mít obě děti ve své péči a nesouhlasí s tím, že by neměla setrvalý zájem o děti. Nepřeje si též, aby děti jezdily na tábory organizované dětským domovem.

11. Ze zpráv XXXXX, (poslední zpráva z 18. 5. 2023), vyplynulo, že více jak před rokem si matka obě nezletilé děti brala na víkendové dovolenky dost pravidelně. Od jejího přestěhování do Prahy je však s dětmi pouze v telefonickém kontaktu a na návštěvy do dětského domova za nimi nejedí. Nezletilá J. zájem o dovolenky u matky neprojevovala, neboť podle jejího sdělení tam neměla své zázemí, soukromí a kamarády. Děti byly v průběhu vánočních prázdnin v prosinci 2022 na dovolence u matky a na další dovolence pak byly od 28. 4. do 1. 5. 2023. Matka dětí stále nerespektuje pravidla nastavená dětským domovem ani termíny na domluvení dovolenek. Matka dětem neustále slibuje, že si je vezme na víkendové dovolenky, ale doposud od ní žádná oficiální písemná žádost nepřišla. Veškeré reakce matky na pobyty dětí, na jejich návštěvy u lékařů, umístění do školy, vždy velmi komplikovaly a komplikují plánování a činnosti při zajišťování péče domova o nezletilé děti. Aktuálně zatím nedošlo k žádným zásadním řešením a nutnosti rozhodování např. ohledně lékařů a škol dětí; problémy se ale objevují při zařizování pobytů dětí o letních prázdninách.
12. Z průběžně podávaných výchovných zpráv kolizního opatrovníka (město Nové Město na Moravě – poslední zpráva z 18. 5. 2023) bylo zjištěno, že v současné době je zdravotní stav obou nezletilých dětí stabilizovaný. Otec s výchovným zařízením stále nekomunikuje, s matkou dětí je spolupráce i nadále komplikovaná, v posledním období ještě více vyhrocená. Domov s matkou opakovaně řeší problémy s dodržováním termínů žádostí o dovolenky. Matka dětí nepravdivě informuje o tom, že se již po letních prázdninách nebudou muset do zařízení vracet, a budou s ní bydlet v Praze, kde jim hledá školu. Takové jednání matky stěžuje dětem jejich pobyt v domově, má to vliv i na režim dětského domova i na práci vychovatelů. Matka je s dětmi v pravidelném telefonickém kontaktu, opakovaně jim sděluje, že jejím cílem je, aby se vrátily do její péče. Matka je dlouhodobě nespokojená s přístupem pracovníků dětského domova, nesouhlasí s pobyty dětí u moře, její kontakt s pracovníky dětského domova se omezuje pouze na to, že požádá, aby jí děti daly k telefonu. Matka nadále žije v azylovém domě v Praze na shora uvedené adrese, přičemž tento typ ubytovacího zařízení neumožňuje pobyt dětí s matkou. Matčin nynější zdravotní stav není stabilizovaný, má problémy se srdcem, pro které jí byla odložena operace kolene. Otce dětí se nepodařilo koliznímu opatrovníkovi

kontaktovat. Měl by nadále žít v obci XXXXX. Otec nespolupracuje, poslední kontakt s ním se uskutečnil v prosinci loňského roku při sociálním šetření, kdy se otec vůči sociální pracovníci choval nelichotivým a urážlivým způsobem. I nyní trvá stav, kdy by matka ráda měla děti u sebe, pečovala o ně a sama se podílela na zajištění jejich zdravotního stavu. Její představy jsou však nadále značně zidealizované a ovlivněné pouze subjektivním vyhodnocováním vlastního zdravotního stavu i zdravotního stavu dětí.

13. Ze sdělení podaných a vypracovaných samotným návrhovatelem (město Žďár nad Sázavou – Městský úřad Žďár nad Sázavou, poslední zpráva z 18. 5. 2023) bylo zjištěno, že nezletilé děti naposledy strávily u rodičů prodloužený víkend koncem dubna 2023. Při provedeném šetření v té době bylo zjištěno, že na poměry rodiny účastníků bylo v domácnosti v XXXXX poměrně čisto, postele byly povlečené. Matka sociální pracovníci uvedla, že děti už do domova nehodlá vrátit, na to jí bylo sděleno, že tak nemůže učinit, dopustila by se tím protiprávního jednání.
14. Ze zpráv Základní školy XXXXX, (poslední zpráva z 11. 1. 2023), vyplynulo, že nezletilý J. je žákem druhého ročníku této školy. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu XXXXX XXXXX. Nezletilý je snaživý, ale stále u něho přetrvává velká nejistota při práci. Jeho prospěch je průměrný, vše zvládá díky pravidelné docházce a zodpovědné přípravě. V chování s ním nejsou žádné zásadní problémy, při neúspěchu je plačtivý, někdy se u něho projeví výbuch vzteku, který ale rychle odezní. Spolupráce s dětským domovem je dobrá.
15. Ze zpráv Základní školy XXXXX (poslední zpráva z 20. 1. 2023) bylo zjištěno, že nezletilá J. patří spíše mezi průměrné žákyně, povinnosti si plní, v kolektivu je oblíbená a snadno přizpůsobivá. Nejsou s ní žádné výchovné problémy.
16. Na základě všech důkazů provedených v řízeních před soudy obou stupňů se odvolací soud shoduje s aktuálními stanovisky obou orgánů sociálně-právní ochrany dětí (nářadovatele a kolizního opatrovníka) i Krajského státního zastupitelství v Brně, že i v současné době, tj. při posuzování a rozhodování odvolacího soudu, jsou stále naplněny zákonné podmínky ve smyslu ustanovení § 870 občanského zákoníku, ohledně omezení rodičovské odpovědnosti obou rodičů. Skutkový stav, jinak správně zjištěný již okresním soudem, se v mezidobí až na jednu výjimku nikterak nezměnil. Tou výjimkou a poměrně zásadní je to, že matka od loňského května fakticky bydlí v azylovém domě v Praze, kde prokazatelně s ní nemůže pobývat žádné nezletilé dítě. Dále bylo doplňujícími důkazy v odvolacím řízení prokázáno, že otec nadále s domovem ani s orgány sociálně-právní ochrany dětí nikterak nekomunikuje a nespolupracuje. Matka je s dětmi v pravidelném telefonickém kontaktu, nicméně její osobní styk s dětmi i doba, kdy děti u matky či u obou rodičů tráví víkendy či delší dovolenkové pobyty, není tak častá, jak tomu bylo dříve. Matka sice formálně s domovem spolupracuje, nicméně nesouhlasí s různými letními ani ozdravnými pobyty dětí pořádanými dětským domovem, má výhrady k zajišťování celkové péče o nezletilé děti, nepřeje si, aby někdo jiný (cizí) za ni rozhodoval o záležitostech týkajících se jejích dětí.

17. Za shora popsané situace je proto odvolací soud ve shodě se soudem I. stupně, že jak v době jeho rozhodování, tak i nyní při rozhodování odvolacího soudu, byly a jsou naplněny zákonné podmínky pro omezení rodičovské odpovědnosti u obou rodičů, a to právě v těch oblastech, které jsou přesně specifikovány ve výroku I. napadeného rozsudku.
18. Vycházejí ze shora uvedeného byl proto napadený rozsudek v celém jeho rozsahu shledán věcně správným a podle § 219 o. s. ř. byl potvrzen. V podrobnostech a pro stručnost odvolací soud odkazuje na podrobné, přiléhavé, výstižné a přesvědčivé odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje.
19. Odvolací námitky obou rodičů nebyly shledány důvodnými a právně relevantními. V podstatě se jedná o tytéž námitky a argumentaci, která zazněla již v řízení před soudem I. stupně, který se s těmito námitkami, resp. stanovisky rodičů, již sám náležitě a řádně vypořádal, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku.
20. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 o. s. ř. za použití ustanovení § 23 zákona č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních, neboť nebyla zjištěna žádná okolnost odůvodňující přiznání nákladů některému z účastníků.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí **je právo** podat dovolání, a to do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu ve Žďáře nad Sázavou.

Brno 24. května 2023

JUDr. Pavel Holzbauer, v.r.
předseda senátu